

PRESENTACIÓ

PRESENTACIÓN (16)

FOREWORD (17)

PRÉSENTATION (19)

Mercè Barceló i Serramallera; Jaume Vernet i Llobet

Enguany se celebren trenta anys des que l'Estatut d'Autonomia de 1979 instituí el Consell Consultiu, mentre que el propassat any 2008 la Comissió Jurídica Assessora celebrà trenta anys des de la seva restauració i setantacin, l'any 2007, des que fou creada durant la Segona República. Aquestes efemèrides, gairebé coincidents en el temps amb la creació del Consell de Garanties Estatutàries per part de l'Estatut d'Autonomia de 2006, menaven a dedicar un número monogràfic de la *Revista Catalana de Dret Públic* a aquests òrgans consultius, tot fent un balanç de la tasca realitzada.

És ben cert que el Consell Consultiu i la Comissió Jurídica, tot i ser ambdós òrgans consultius, tenen una naturalesa jurídica distinta, mantenen esferes d'actuació separades i exerceixen competències diferents. Però també ho és que l'actuació de cadascun d'aquests dos òrgans convergeix, de manera diversa, en la imprescindible funció de ser, en darrer terme, garantia jurídica de l'autonomia política. I l'entrada en escena del Consell de Garanties Estatutàries haurà d'insistir en aquesta direcció des de la nova naturalesa i les noves atribucions amb què se l'ha dotat.

Es tractava, doncs, de copsar com el Consell Consultiu i la Comissió Jurídica Assessora han desplegat la funció de «guardians» de l'autonomia des de cadascun dels seus àmbits respectius, i com el Consell de Garanties Estatutàries haurà de prendre el relleu del Consell Consultiu en aquesta comesa. I també es tractava de situar aquestes institucions en el seu context immediat i comparat, tot exposant quin ha estat el paper del Tribunal Constitucional en la garantia institucional d'aquella autonomia; quina ha estat la diferent participació dels òrgans consultius d'altres comunitats autònomes en aquest procés; i quins han estat els models comparats d'òrgans amb una funció similar en Estats compostos del nostre entorn. L'exemple alemany s'ha triat per representar segurament el «model» potencialment més garantista, en atribuir naturalesa jurisdiccional als òrgans que duen a terme aquesta funció —els diversos tribunals constitucionals dels *länder*—, especialment a través del control de constitucionalitat i del recurs d'empara. I es fa

referència a l'exemple italià perquè és la instauració d'òrgans regionals de naturalesa consultiva més recent en dret comparat. Per últim, i com és usual, el monogràfic incorpora un comentari bibliogràfic i jurisprudencial sobre els òrgans consultius.

Us fem a mans, doncs, un nou número de la *Revista catalana de Dret Públic* pensat en termes de celebració de les importants efemèrides dels nostres òrgans consultius, però també en termes de perspectiva de futur, on el nou Consell de Garanties Estatutàries està cridat a dur a terme un paper important des de la nova naturalesa i les competències que l'Estatut de 2006 li atribueix com a «guardià» de l'autonomia política. En definitiva, es tracta d'aportar unes reflexions sobre les diferents formes de preservar l'autonomia de les nacionalitats i les regions (governamentals, institucionals, jurisdiccionals, etc.), des d'àmbits diversos (central o subcentral), tot cercant la «complicitat» del lector de la *Revista*, el qual és coneixedor de la profunditat teòrica de l'expressió kelseniana de «guardià». El títol crida l'atenció en un moment de celebració i de balanç, fet que no és aliè en els números monogràfics publicats d'aquesta revista.

Presentación

Este año se celebran treinta años desde que el Estatuto de Autonomía de 1979 instituyó el Consejo Consultivo, mientras que el pasado año 2008 la Comisión Jurídica Asesora celebró treinta años desde su restauración y setenta y cinco, el año 2007, desde que fue creada durante la Segunda República. Estas efemérides, casi coincidentes en el tiempo con la creación del Consejo de Garantías Estatutarias por parte del Estatuto de Autonomía de 2006, llevaban a dedicar un número monográfico de la *Revista Catalana de Dret Públic* a estos órganos consultivos, haciendo un balance de la tarea realizada.

Es bien cierto que el Consejo Consultivo y la Comisión Jurídica, a pesar de ser ambos órganos consultivos, tienen una naturaleza jurídica distinta, mantienen esferas de actuación separadas y ejercen competencias diferentes. Pero también lo es que la actuación de cada uno de estos dos órganos converge, de manera diversa, en la imprescindible función de ser, en último término, garantía jurídica de la autonomía política. Y la entrada en escena del Consejo de Garantías Estatutarias tendrá que insistir en esta dirección desde la nueva naturaleza y las nuevas atribuciones con que se le ha dotado.